

Czarnorzecko-Strzyżowska Lokalna Grupa Działania

Korczyna

Wiśniowa

Krościenko Wyżne

Wojaszkówka

Frysztak

Strzyżów

Biuletyn LGD NR 2

STR. 12-13

III Podkarpackie Targi LGD

STR. 6-7, 19-20

STR. 8-9

STR. 14

Mamy piękne ogrody!

Dzielić się doświadczeniem

Promocja LGD poprzez książkę

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich

Europa inwestująca w obszary wiejskie

Publikacja bezpłatna, współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Osi 4 LEADER Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013

Institucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

ISSN 2084-1620

Imprezy z naszym udziałem

**BYLIŚMY
TAM!**

Okres wakacyjny cechuje się dużą ilością imprez promocyjno-kulturalnych. Dlatego drugie półrocze to okres współpracy z gminami i udział w wielu przedsięwzięciach o charakterze rozrywkowym. Jednak udział w imprezach dla Biura Czarnorzecko-Strzyżowskiej LGD to nie tylko zabawa, ale też okazja i czas na promocję wśród lokalnej społeczności inicjatywy LEADER i jej poszczególnych działań.

Aktywnie uczestniczyliśmy w kilkunastu imprezach we wszystkich gminach należących do obszaru LGD. Oglądaliśmy zmagania w przeróżnych konkurencjach poszczególnych sołectw, rywalizację piłkarzy i miłośników czterech kółek. Nie zabrakło też imprez z udziałem grup śpiewaczych i zespołów ludowych oraz konkursów na tradycyjne potrawy. Warty odnotowania wydarzeniem są również imprezy promocyjne organizowane przez Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, takie jak np. Targi Lokalnych Grup Działania.

Więcej o imprezach czytaj na stronach 10-11.

Piknik Integracyjny „Z Tradycją w lepszą przyszłość”, Twierdza, 15.08.2011 r.

„Rajd Terenowy 4x4 Korczyzna – Czarnorzeki”, 27-28.08.2011 r.

Gminna Biesiada Andrzejkowa Kół Gospodyń Wiejskich, Łączki Jagiellońskie gmina Wojaszówka, 19.11.2011 r.

„Święto Pieczonego Ziemniaka”, Wysoka Strzyżowska, 18.09.2011 r.

Święto plonów

Drodzy Czytelnicy!

Oddajemy do Waszych rąk kolejne, już drugie, wydanie Biuletynu Stowarzyszenia Czarnorzecko-Strzyżowska Lokalna Grupa Działania. Mamy nadzieję, że tym razem dostarczymy Państwu jeszcze większą dawkę informacji, zarówno tych użytecznych, jak też bardziej rozrywkowych.

Przy powstawaniu tego Biuletynu staraliśmy się zaprezentować jak najszerszy przekrój naszej działalności. Czas który minął od momentu ukazania się pierwszego numeru był niezwykle pracowity, dlatego też mamy czym się pochwalić i o czym opowiedzieć. Sporo uwagi poświęciliśmy imprezom kulturalnym i promocyjnym, relacjom z życia codziennego Stowarzyszenia, jak też oczywiście informacjom o naborach.

Dzięki odbytym spotkaniom, szkoleniom i licznym wyjazdom jesteśmy bogatsi w doświadczenie, którym też pragniemy podzielić się z naszymi beneficjentami. W związku z tym w numerze nie mogło zabraknąć tzw. „dobrych praktyk”. W poszukiwaniu interesujących projektów sięgnęliśmy po doświadczenie nie tylko z naszego regionu, ale również z całego kraju. Przykłady te mają na celu pomoc osobom, które do tej pory wahały się podjąć właściwą decyzję, aby zdobyć się na ten krok i sięgnąć po swoje pierwsze fundusze unijne, np. w ramach działania „Małe projekty”.

Niezmiernie cieszy nas fakt, że już przy powstawaniu pierwszego numeru biuletynu wielu z Was aktywnie włączyło się do współpracy. Zależy nam na tym, aby ta dwustronna komunikacja trwała i rozwijała się nadal.

W ostatnim czasie mamy doskonały kontakt ze środowiskiem wiejskim, które chętnie bierze udział w wielu naszych imprezach. Mam tu na myśli przede wszystkim Panie z KGW godnie reprezentujące LGD podczas licznych imprez promocyjnych, takich jak konkursy potraw tradycyjnych lub targi. A propos, to zdjęcie powyżej to właśnie część klimatu, który panuje podczas corocznych Targów LGD, a więcej o tej imprezie można przeczytać na łamach naszego biuletynu.

Zapraszam do milej lektury i dalszej owocnej współpracy!

Andrzej Łapkowski
Kierownik Biura LGD

SPIS TREŚCI

Podsumowanie z naboru wniosków w Czarnorzecko-Strzyżowskiej LGD	4-5
Mamy piękne ogrody!	6-7
Dzielić się doświadczeniem	8-9
Aktywne działania informacyjne	10-11
III Podkarpackie Targi LGD	12-13
Promocja LGD poprzez książkę	14
Reaktywacja tradycji ludowych	15
Ułatwienie dla beneficjentów „Małych projektów”	16
Jakie błędy popełniamy we wnioskach o przyznanie pomocy	17
Wizyta na Słowacji	18
Fotorelacja z konkursu „Najpiękniejszy ogród przydomowy”	19-20

Nabory wniosków w Czarnorzecko-Strzyżowskiej LGD

Podsumowanie roku 2010 i 2011

Za nami już 8 naborów wniosków na działania osi 4 LEADER PROW 2007-2013. Tym samym minęliśmy półmetek realizacji LSR w tym zakresie. Nabory cieszą się dużym zainteresowaniem beneficjentów, którzy złożyli wnioski na łączną kwotę dofinansowania przekraczającą 4,6 mln zł.

DAMIAN KUT

Rok 2011 jest drugim z kolei, w którym nasza LGD realizuje nabory wniosków w ramach osi 4 LEADER PROW 2007-2013. W bieżącym roku przeprowadzone zostały 4 nabory na łączną kwotę ponad 2,9 mln zł. Podobnie jak w ubiegłym roku niemal cała kwota przeznaczona na nabory została wykorzystana przez beneficjentów.

Pierwszym tegorocznym naborem był opisany w poprzednim wydaniu „Biuletynu LGD” nabór na „małe projekty” przeprowadzony w dniach 9-31 maja 2011 r. Mimo aż 29 złożonych wniosków nie udało się wykorzystać w pełni puli naboru, która wynosiła 658 490 zł. Obecnie beneficjenci tego naboru oczekują na ocenę złożonych wniosków przez Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego.

Zaoszczędzona w powyższym naborze kwota została przeniesiona na kolejny nabór na to działanie, który odbył się w dniach 30 września-28 październik. Zainteresowanie naborem przeszło wszelkie oczekiwania. Do biura LGD wpłynęło 41 wniosków z wszystkich 6 gmin LGD na łączną wnioskowaną kwotę pomocy 833 143 zł. przy limicie środków 559 234 zł.

W wyniku oceny projektów przez Radę LGD 39 z nich zostało wybranych do dofinansowania, jednakże tylko 28 zmieściło się w limicie środków. Pozostałe 11 znalazło się na tzw. „liście rezerwowej”, co oznacza, że mają one szansę na realizację tylko w przypadku zmniejszenia kwot dofinansowania lub usunięcia wniosków, które zmieściły się w limicie.

Szeroki wachlarz wniosków

Złożone projekty dotyczyły szerokiego wachlarza pomysłów. Do najciekawszych zaliczyć można: organizację MINIEURO 2012 w Gminie Strzyżów, imprezę promującą tradycyjną, regionalną kuchnię z okolic Krościenka Wyżnego pn.: „Kapusta na różne sposoby”, organizację imprezy kulturalnej „Kalejdoskop. Etniczne tradycje Gminy Wojaszówka”, IV Strzyżowski Maraton Rowerowy „Cyklokarpaty 2012”, badania archeologiczne Rynku w Strzyżowie, Korczyński Jarmark Kultury czy też zagospodarowanie terenu przy izbie muzealnej w Krościenku Wyżnym (kompletna lista złożonych projektów dostępna na stronie www.lgdleader.pl).

Powyższy nabór był wyjątkowy nie tylko pod względem liczby złożonych wniosków. Po raz pierwszy „złamana” została dominacja gmin i jej jednostek jako beneficjentów „małych projektów”. Tym razem wnioskodawcami były przede wszystkim takie podmioty jak: osoby fizyczne, stowarzyszenia, parafie, fundacje i inne. Jest to bardzo dobra wiadomość zważywszy na limit jaki posiada każdy podmiot realizujący „małe projekty” (100 tys. zł w latach 2009-2015). Tak duża aktywność nowych i różnorodnych beneficjentów pozwala z optymizmem patrzeć na nabory w kolejnych latach.

Fot. A. Lapkowski

Pozostałe nabory

Październikowy nabór na „małe projekty” poprzedziły dwa inne nabory. Najpierw w dniach 28 sierpień-12 wrzesień prowadzony był nabór na działanie „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw” skierowany do podmiotów chcących utworzyć lub rozwinąć niewielkie przedsiębiorstwo. Do Biura LGD wpłynęło 5 wniosków na łączną kwotę 631 000 zł. Wszystkie złożone projekty okazały się być zgodne z LSR, zostały wybrane do dofinansowania i zmieściły się w limicie środków, który wynosił 632 075 zł.

Następnie od 28 sierpnia do 27 września odbył się nabór na działanie „Odnowa i rozwój wsi” skierowany min. do gmin, instytucji kultury, parafii, organizacji pozarządowych posiadających status organizacji pożytku publicznego. Złożono 9 wniosków na łączną kwotę 1 063 800 zł. W wyniku oceny przez Radę wszystkie złożone projekty okazały się być zgodne z LSR, zostały wybrane do dofinansowania i zmieściły się w limicie środków, który wynosił 1 064 150 zł. Złożone projekty dotyczyły: remontu lub budowy budynków wielofunkcyjnych (świetlic wiejskich, domów ludowych) remontu zabytkowego kościoła, utwardzenia placów pod parkingi, oświetlenia ulicznego, czy budowy ciągów pieszych (kompletna lista złożonych projektów dostępna na stronie www.lgdleader.pl)

Dobre wyniki

Podsumowując stan realizacji LSR w zakresie naboru wniosków należy stwierdzić, że przebiega on w stopniu zadawalającym. Działania informacyjne i promocyjne prowadzone przez Biuro LGD oraz duża aktywność beneficjentów z gmin członków LGD sprawia, że limity poszczególnych naborów są niemal całkowicie wykorzystywane. Zauważalnym problemem staje się jednak czas trwania realizacji projektów oraz zawiłe procedury, które uniemożliwiają szybkie i sprawne rozliczanie złożonych projektów. Dotyczy to przede wszystkim działania „małe projekty”, gdzie czas od wyboru wniosku przez LGD do jego zakończenia wynosi ponad rok.

Zapraszam do zapoznania się ze szczegółami przeprowadzonych naborów, które obrazuje tabelka ze strony 5. Znajdą w niej Państwo podstawowe informacje dotyczące naborów z roku 2010 i 2011 z podziałem na poszczególne gminy LGD.

Informujemy również, że na 2012 rok planuje się (zakres i kwoty naborów mogą ulec zmianie) nabory na następujące działania:

- „Odnowa i rozwój wsi” – pula naboru 1 464 148 zł – I półrocze.
- „Małe projekty” – pula naboru 479 244 zł – II półrocze.

Podsumowanie naborów wniosków w Czarnorzecko-Strzyżowskiej LGD w latach 2010-2011.

Lp	Nazwa działania	Termin naboru	Pula naboru/ Wnioskowa na kwota dofinanso- wania (zł)	Gmina	Złożone wnioski/ wnioski mieszczące się w limicie	Kwota dofinansowania wniosków przyjętych przez LGD i mieszczących się w limicie (zł)
2010 r.						
1.	Małe projekty	25 styczeń – 19 luty	279 244/ 404 749	Strzyżów	11/5	98 133
				Wiśniowa	3/3	41 754
				Frysztak	3/3	60 738
				Wojaszówka	2/2	34 613
				Korczyna	2/2	43 995
				Razem	21/15	279 235
2.	Odnowa i rozwój wsi	7 czerwiec – 6 lipiec	1 264 148/ 1 263 708	Strzyżów	4/4	400 717
				Wiśniowa	1/1	166 991
				Frysztak	1/1	208 000
				Wojaszówka	1/1	173 900
				Korczyna	1/1	212 000
				Kr. Wyżne	2/2	102 100
				Razem	10/10	1 263 708
3.	Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw	15 marzec – 13kwiecień	252 830/ 436 602	Strzyżów	2/1	199 500
				Kr. Wyżne	1/1	36 602
				Razem	3/2	236 102
4.	Różnicowanie w kierunku dz. nierolniczej	11 paźdz. – 9 listopad	379 245/ 45 500	Strzyżów	1/1	45 500
Razem 2010 r.			2 175 467/ 2 150 559		35/28	1 824 545
2011 r.						
5.	Małe projekty	9 – 31 maj	658 490/ 578 449	Strzyżów	10/10	22 357
				Wiśniowa	5/5	71 850
				Frysztak	1/1	11 307
				Wojaszówka	4/4	93 064
				Korczyna	5/5	109 000
				Kr. Wyżne	4/4	70 869
				Razem	29/29	578 449
6.	Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw	28 sierpień – 12 wrzesień	632 075/ 631 000	Strzyżów	4/4	431 000
				Korczyna	1/1	200 000
				Razem	5/5	631 000
7.	Odnowa i rozwój wsi	28 sierpień – 27 wrzesień	1 064 150/ 1 063 800	Strzyżów	2/2	339 725
				Wiśniowa	1/1	187 461
				Frysztak	1/1	114 890
				Wojaszówka	2/2	149 724
				Korczyna	1/1	177 000
				Kr. Wyżne	1/1	95 000
				Razem	8/8	1 063 800
8.	Małe projekty	30 wrzesień – 28 paźdz.	559 234 833 143	Strzyżów	19/9	176 899
				Wiśniowa	3/3	74 097
				Frysztak	8/5	96 485
				Wojaszówka	4/4	78 676
				Korczyna	4/4	75 037
				Kr. Wyżne	3/3	58 038
				Razem	41/28	559 233
Razem 2011 r.			2 913 949/ 3 106 392		83/70	2 832 482
RAZEM 2010 i 2011 r.			5 089 416/ 5 256 951		118/98	4 657 027

Konkurs „Najpiękniejszy ogród przydomowy” rozstrzygnięty Mamy piękne ogrody!

Pomysł zorganizowania konkursu okazał się strzałem w „10”! Do zorganizowanego po raz pierwszy przez Biuro LGD Konkursie „Najpiękniejszy ogród przydomowy” zgłosiło ponad 30 domostw z obszaru działania. Komisja konkursowa naprawdę miała trudny orzech do zgryzienia, gdyż ogrody zgłoszone do oceny prezentowały wysoki poziom.

ANNA BEŁCH, ANDRZEJ ŁAPKOWSKI

W dniach od 1 lipca do 16 sierpnia 2011 Biuro Stowarzyszenia przyjmowało zgłoszenia do Konkursu. Pierwsza edycja cieszyła się dużym zainteresowaniem mieszkańców, którzy biorą udział w lokalnych konkursach ogrodowych. Wiele osób wzięło udział w konkursie po raz pierwszy.

W sumie napłynęło 32 zgłoszenia z 5 gmin: Strzyżów (15), Wiśniowa (9), Fryształ (4), Wojaszówka (3) i Korczyn (1). Nadesłane zdjęcia wraz z opisem zostały włączone do prezentacji, która później została poddana ocenie przez Komisję Konkursową. W skład Komisji weszli: Specjalista Architektury Ogrodnictwa, specjalnie zaproszony na tę okoliczność, dwóch przedstawicieli Biura LGD oraz re-

Komisja podczas „prac w terenie”

Fot. Andrzej Łapkowski

prezentanci poszczególnych gmin biorących udział w Konkursie.

Ocena odbywała się dwuetapowo. Najpierw na podstawie prezentacji stworzonej z nadesłanych zdjęć i opisów ogrodów w zakresie kryteriów konkursowych i skali punktowej zawartej w Regulaminie. Po burzliwych naradach wybranych zostało 13 ogrodów, które przeszły do kolejnego etapu oceny.

W drugim etapie na początku września Komisja Konkursowa wyruszyła w teren. Wg wcześniejszych ustaleń ocenie poddano 8 najwyższej punktowanych ogrodów wyłonionych w pierwszym etapie. Podczas oceny zwracano uwagę na roślinność rodzimego pochodzenia, układ przestrzenny ogrodu, kompozycję, dekoracyjność i pomysłowość, małą architekturę ogrodową, estetykę części mieszkalnej, gospodarczej i rekreacyjnej.

Zwycięzcy konkursu Renata Tokarska Fortuna „odbiera” swoją nagrodę z rąk Kierownika Biura LGD Andrzeja Łapkowskiego

WYNIKI FINAŁU

Oto lista osób, które zostały laureatami Konkursu „Najpiękniejszy ogród przydomowy”:

Miejsce 1 – Renata Tokarska-Fortuna

Miejsce 2 – Małgorzata Książek

Miejsce 3 – Elżbieta Musiał

Wyróżnienia otrzymali: Violetta i Andrzej Wietecha, Katarzyna Joanna Hałas, Halina Turoń, Aldona Jajuga Karol, Marta i Robert Banaś, Grzegorz Mikuszewski, Jadwiga Majcher, Maria Kępa, Dorota Wiśniowska, Bernarda Michalska.

Właściciele najpiękniejszych ogrodów otrzymali atrakcyjne nagrody:

I miejsce – kosiarka spalinowa z napędem

II miejsce – myjka wysokociśnieniowa

III miejsce – wózek z węzłem ogrodowym

wyróżnienia – nożyce akumulatorowe do trawy.

Nagrody ufundował Organizator konkursu. Wszyscy uczestnicy otrzymali okolicznościowe dyplomy oraz podziękowania za udział w konkursie.

Po wizytacji i naradzie w biurze LGD wyłonione zostały zwycięskie ogrody, które znalazły się na podium. Natomiast pozostali finaliści otrzymali wyróżnienia.

Dokonując przeglądu zgłoszonych ogrodów zauważono, że uczestnicy konkursu urządzając swoje otoczenie wykazują się coraz większą pomysłowością, wiedzą ogrodniczą, a w swoją pracę wkładają dużo wysiłku i co najważniejsze serca.

Podsumowanie

Uroczyste podsumowanie konkursu oraz spotkanie z finalistami i rozdanie nagród odbyło się 20 września br. w Biurze LGD, podczas którego uczestnicy wymienili się swoimi spostrzeżeniami dotyczącymi organizacji konkursu. „Ten konkurs to doskonały pomysł!” - mówili jednogłośnie.

Uczestnicy spotkania stwierdzili też, że pomysł warto powtórzyć, żeby dać możliwość wykazania się innym miłośnikom przydomowych ogrodów. Tym samym laureaci zachęcili kierownictwo LGD do kontynuowania konkursu w przyszłym roku, co prawdopodobnie zostanie ujęte w przyszłorocznym budżecie.

Serdecznie gratulujemy wszystkim uczestnikom, a w szczególności laureatom konkursu!

Nagrodę za II miejsce w imieniu zwyciężczyni Małgorzaty Książek odebrał mąż

Jerzy Moskwa – Prezes Zarządu wręcza dyplom Elżbiecie Musiał za zajęcie III miejsca

**Piękno zwycięskich ogrodów można podziwiać na stronach 19-20.
Zapraszamy też do obejrzenia galerii zdjęć ogrodów na naszej stronie internetowej
pod adresem: www.lgdleader.pl**

Dobre praktyki – prosta droga do pomysłu na projekt

Dzielić się doświadczeniem

Podczas jednego z ostatnich posiedzeń Zarządu Stowarzyszenia Czarnorzecko-Strzyżowskiej LGD jego członkowie zaproponowali, aby nieco zmienić zasadę informowania beneficjentów podczas tzw. spotkań informacyjno-szkoleniowych. Zarządowi chodziło głównie o zaprezentowanie jak największej ilości tzw. „dobrych praktyk” w trakcie spotkań ze środowiskami wiejskimi mającymi na celu informowanie o planowanym naborze na „małe projekty”. Tak też się stało!

Na potrzeby spotkań stworzona została prezentacja, która zawiera kilkanaście przykładów projektów już zrealizowanych zarówno z terenu działania naszego LGD, jak też Podkarpacia i całego kraju. Poniżej publikujemy wybrane przykłady.

JUBILEUSZ ZESPOŁU

Tytuł projektu: Jubileusz 30-lecia zespołu „Polne maki”.

Zakres operacji: Podnoszenie jakości życia społeczności lokalnej na obszarze objętym LSR, w tym poprzez: organizację imprez kulturalnych, rekreacyjnych lub sportowych.

Nazwa LGD: Fundacja „Porozumienie

Wzgórz Dalkowskich”, woj. lubuskie.

Wnioskodawca: Grębocickie Centrum Kultury

Koszty całkowite: 42 407,21 zł.

Koszty kwalifikowane: 19 148,00 zł.

Przyznana kwota pomocy: 13 403,60 zł.

Głównym celem projektu była prezentacja obszaru gminy w nieodległym wymiarze dziedzictwa kulturowego poprzez kultywowanie miejscowych tradycji, obrzędów i zwyczajów. Do realizacji tego celu głównie przyczynił się zespół Polne Maki, którego skład stanowią dorośli w przedziale wiekowym od 40 do 65 lat.

FESTIWAL ROCKOWY

Tytuł projektu: Międzynarodowy przegląd amatorskich zespołów uprawiających rocka - „Pazur festiwal”.

Cel operacji: Pobudzenie aktywności mieszkańców oraz wspieranie turystyki i rekreacji w regionie.

Nazwa LGD: Kraina Trzebnickich Wzgórz, woj. dolnośląskie.

Wnioskodawca: Fundacja Promocji Artystów „La Villa Strangiato”.

Koszty całkowite: 28 718,00 zł.

Wnioskowana kwota pomocy: 20 102,00 zł.

Realizacja operacji obejmowała:

Wynajęcie sceny, nagłośnienia, świateł oraz telebimu LED-owego, zaproszenie gwiazdy festiwalu, koordynację festiwalu.

WYPOSAŻENIE ŚWIETLICY

Tytuł projektu: Wyposażenie pomieszczenia kuchennego w świetlicy wiejskiej w Wilamowicach Nyskich.

Cel operacji: stworzenie profesjonalnego miejsca przygotowania lokalnych, kulinarnych przysmaków oraz stworzenie warunków dla społeczności lokalnej Wilamowic do dalszej, aktywnej działalności.

Nazwa LGD: LGD Nyskie Księstwo Jezior i Gór, woj. lubuskie.

Wnioskodawca: Stowarzyszenie na Rzecz Odnowy i Rozwoju Wsi „Sami Sobie” i Miłośników Sztuki Kulinarnej i Regionalnych Przysmaków w Wilamowicach Nyskich

Kwota pomocy: 18 860,00 zł.

W ramach projektu zakupiono urządzenia umożliwiające: przygotowanie produktów (kuchnia gazowo-elektryczna, taboret gazowy, garnki), przechowywanie produktów (szafa chłodnicza galwanizowana) oraz zachowanie ich estetyki (krajalnica) oraz umożliwienie profesjonalnych działań promocyjnych, degustacji w terenie (przenośna patelnia gazowa, termos stalowy, przenośny podgrzewacz do potraw).

PROMOCJA W INTERNECIE

Tytuł projektu: Internetowy portal informacyjny wiedzy o regionie dotyczący kultury, sztuki, dziedzictwa narodowego, turystyki i sportu.

Cel operacji: Promocja regionu i usprawnienie wymiany informacji.

Nazwa LGD: Kraina Trzebnickich Wzgórz, woj. dolnośląskie.

Wnioskodawca: INFOSIGNUS Marcin Raczyński.

Koszty całkowite: 35 000,00 zł.

Wnioskowana kwota pomocy: 24 500,00 zł.

Realizacja operacji obejmowała: zakup domeny, wykupienie miejsca na serwerze, stworzenie silnika i struktury serwisu, przygotowanie wszystkich materiałów umieszczonych na portalu.

SPORTOWE CENTRUM

Tytuł projektu: Zagospodarowanie ścieżki spacerowej w Pisanicy.

Cel operacji: uatrakcyjnienie miejscowości i poprawa warunków życia mieszkańców.

Nazwa LGD: LGD Lider w EGO, woj. warmińsko-mazurskie.

Wnioskodawca: Gmina Kalinowo.

Kraina zadziwiających atrakcji

Kocie Góry | Mapa Regionu | Reklama | Kontakt

KOCIE GÓRY

Wzgorza Trzebnickie i Dolina Baryczy

KULTURA I
TURYSTYKA I
SPORT I
REKREACJA I

- HOME
- NOCLEGI I POŚIEKI
- KALENDARZ
- RELACJE Z IMPREZ
- WYMYDLY
- GALERIA
- FILMY
- INDEKS MIEJSCOWOŚCI
- α° α° α°

Kocie Góry (nr 3)

Szukaj...

turystyka

> Aktualności turystyczne

DOŻYNKI GMINY PRUSICE

SKOKOWA 27-28.08.2011 STADION SPORTOWY

27.08.2011r. (sobota)	28.08.2011r. (niedziela)
13:00 - KACZMAREK CROSS COUNTRY SKOKOWA 2011	12:30 - Dożynki Korowód (z kościoła parafialnego na stadion)
13:30 - Rowersowy mini-tor przeszkód	13:00 - Uroczysta połowa maza (w. - stadion sportowy)
14:30 - Biegi przełajowe dla dzieci i młodzieży	14:00 - Ceremoniał dożynkowy: powitanie delegacji dożynkowych - przemówienie Burmistrza Miasta i Gminy Prusice - przemówienia zaproszonych gości
15:00 - Kwadrant - gra ruchowa, Mini Turniej Piłki Nożnej o „Puchar Lata”	14:30 - Straż dożynkowy - wręczenie słoików i wieniec
16:00 - Kalendarz - dla dzieciaków	16:00 - Występ zespołu ludowego „Górale z Prusicy” z Krocicy Wielkiej
17:00 - „RAJDOWA KOSZULKI” - projektowanie własnych koszuł	16:20 - Występ zespołu ludowego „Strępińskie”
17:30 - Wręczenie nagród za KACZMAREK CROSS COUNTRY SKOKOWA 2011	16:40 - Występ zespołu ludowego „Strępińskie”
18:00 - Gry i konkursy sportowe - rekreacyjne dla najmłodszych	17:00 - Zawody dożynkowe o „Puchar Burmistrza Miasta i Gminy Prusice”
19:00 - Występ zespołu Eufonia	18:00 - Ogłoszenie wyników konkursu dla wieniec dożynkowy
20:00 - Hip - Hop - pokaz składów tanecznych	18:15 - Występ zespołu tanecznego „SZANSA”
21:00 - Gwiazda wieczoru zespół „TOP - ONE”	18:30 - Konkursy sportowe - przygotowane dla dzieci i dorosłych
22:00 - 4:00 - Zabawa taneczna przy zespole CARRAMBA	19:00-24:00 - Zabawa taneczna przy zespole RAMIRIS

Dożynki Gminy Prusice

ORGANIZATORZY:
GMINA PRUSICE
SOLTYS I RADNI WSI SKOKOWA

OOK zaprasza na wystawę

* * *

Kwota pomocy: 25 000,00 zł.

Opis projektu: operacja pozwoliła na zagospodarowanie parku leżącego w ścisłym centrum miejscowości. W parku powstała ścieżka spacerowa wyposażona w zewnętrzne urządzenia sportowe (zewnętrzna siłownia) takie jak: biegacz, drabinka, ławka, orbitrek, podciąg nóg, prasa nożna, prostownik pleców, twister, wahadło, wioślarz, wyciąg górny, wyciskanie siedząc. Urządzenia te zostały zamontowane na stałe do fundamentów zbrojonych wykonanych w ramach montażu urządzeń.

KULTUROWO I SPORTOWO

Tytuł projektu: „Cykl imprez rekreacyjno-kulturalnych w gminie Żyraków – pożegnanie lata na ludowo”

Nazwa LGD: LGD Prowent, woj. podkarpackie.

Wydatki całkowite: 19 079,99 zł.

Wydatki kwalifikowane: 16 844,80 zł.

Dofinansowanie: 10 729,50 zł.

Podczas imprez odbyły się występy zespołów, kapel ludowych, zespołów pieśni i tańca, prezentacje dzieł artystów ludowych. Imprezom towarzyszyły: tańce ludowe, przyśpiewki, kultywowanie tradycji muzyczno-wokalnych regionu, folklor ludowy. Jedną z imprez były Dożynki w miejscowości Korzeniów, które zorganizowano w drugiej połowie sierpnia.

Tytuł projektu: Maraton rekreacyjno-kulturalny sołectw gminy Przeclaw.

Nazwa LGD: LGD Prowent, woj. podkarpackie.

Koszty całkowite: 25 101,62 zł.

Koszty kwalifikowane: 24 383,69 zł.

Dofinansowanie: 17 263,40 zł.

Maraton przewidywał cykl imprez rekreacyj-

nych i kulturalnych przeznaczonych dla mieszkańców gminy Przeclaw. W części rekreacyjnej zorganizowano halową piłkę nożną oraz plenerową siatkówkę, turniej szachowy, konkurs wiedzy pożarniczej, bilard, turniej strzelecki, eliminacje plenerowe i finał Maratonu.

Opracował
Andrzej Łapkowski

Aktywne działania informacyjne

Promocja poprzez kulturę i sport

W ostatnich kilku miesiącach działalność LGD obfitowała w różnorodne imprezy organizowane na obszarze działania. Były to wydarzenia o charakterze kulturalnym, rekreacyjnym, jak też sportowym i wystawienniczym. W niektórych z nich braliśmy czynny udział, jako organizatorzy poszczególnych bloków rozrywkowych programu, w niektórych przypadkach, jako goście. Nie mniej jednak za każdym razem pracownicy biura prowadzili aktywną promocję działań osi 3 i 4 PROW.

ANDRZEJ ŁAPKOWSKI

Jubileusze zespołów, zawody piłkarskie i biegaczy, targi, dożynki, a nawet zlot motoryzacyjny – to tylko niewielki przekrój imprez w których uczestniczyła Czarnorzecko-Strzyżowska LGD w drugiej połowie tego roku. W sumie do końca listopada wzięliśmy udział w 18 wydarzeniach kulturalno-promocyjnych. Wszystkie one cieszyły się dużym zainteresowaniem miejscowej ludności. A oto skrót wydarzeń.

LIPIEC

Sezon imprez promocyjnych otworzyła gmina Wiśniowa, która w dniu **24 lipca** zorganizowała konkurs pt. „**Pa... pa... pa... i tak to się zaczęło!**”, czyli **I Powiatowy Przegląd Orkiestr Dętych** – Wiśniowa. W imprezie udział wzięło ok. 120 osób, w tym 3 orkiestry dęte oraz zespoły folklorystyczne.

* * *

W tym samym dniu **dziesięcioletni jubileusz** swej działalności **obchodziła Grupa Śpiewacza „Baby Glinickie”** z Glinika Zaborowskiego. Uroczystość połączono ze **Świętem Pamuly**, czyli lokalną potrawą zarejestrowaną jako tzw. „Produkt Regionalny”. W imprezie udział wzięło ok. 400 osób, w tym zespoły ludowe, artyści i twórcy lokalni, członkinie KGW z gminy Strzyżów.

SIERPIEŃ

... można nazwać „miesiącem wielu wydarzeń”. Zaczęło się od czwartej edycji **Turnieju Wsi Gminy Wojaszówka (7.08.)**. Impreza

Turniej Wsi w Łączkach Jagiellońskich
– konkurencja dojenie kozy

to widowiskowe wydarzenie, zarówno dla uczestników jak i dla widzów. Rzut wálkiem lub beretem, jazda w taczkach z przeszkodami, dojenie kozy na czas, to tylko niektóre konkurencje, które wprawiają w zachwyt widzów i podnoszą adrenalinę u uczestników. Tak naprawdę trudno przekazać emocje towarzyszące tej imprezie. Po prostu: trzeba tam być! W sumie udział w imprezie wzięło blisko 400 osób.

* * *

Sportowe emocje towarzyszyły również **Turniejowi Trampkarzy** pt. „**Razem lepiej integracja poprzez sport**”, który został zorganizowany w Twierdzy w Gminie Frysztak.

Fot. Andrzej Łapkowski

* * *

Tam też miał miejsce **Piknik Integracyjny „Z Tradycją w lepszą przyszłość” (15.08.)**, udział w którym wzięło blisko 200 osób, w tym lokalni twórcy i zespoły ludowe, mieszkańcy gminy Frysztak.

* * *

Następnie **21 sierpnia** w tym samym czasie odbyły się „**Dożynki gminne**” w Strzyżowie i Kombornii gm. Korczyn. W trakcie imprez odbyły się tradycyjne konkursy na najlepszy wieniec dożynkowy, występy zespołów ludowych, prezentacje plonów rolnych oraz wyrobów artystów rzemieślników. Obydwie imprezy łącznie zgromadziły prawie 1500 osób.

Święto plonów w Strzyżowie

***

Ostatnią imprezą sierpniową był „Złot Samochodów Terenowych Korczyzna-Czarnorzeki 4x4” (27-28.08.). Złot przyciągnął około tysiąca osób – miłośników sportów motorowych, jak też okolicznych mieszkańców.

Złot Samochodów Terenowych Korczyzna-Czarnorzeki 4x4

WRZESIEŃ

III Podkarpackie Targi Lokalnych Grup Działania (10.09.) to duża impreza wystawiennicza, na której nie mogło zabraknąć naszej reprezentacji. Tym razem stoisko LGD zorganizowały panie z KGW z Oparówki (gm. Wiśniowa), a dodatkowo wzbogacili: pszczelarz Bogdan Gwiszcz ze Strzyżowa z wyrobami z miodu, malarstwo Józefa Frańczaka oraz wyroby bibułkarskie z Wysokiej Strzyżowskiej. W tym samym dniu odbyła się też duża impreza poświęcona 100-leciu Szkoły Podstawowej. Więcej o tym wydarzeniu na stronie 12-13.

***

11.09. w Niewodnej gm. Wiśniowa odbył się „**Piknik Rodzinny**” impreza o charakterze promocyjno-kulturalnym, w której udział wzięło kilkaset osób z obszaru gminy.

***

Dużym zainteresowaniem cieszyło się „**Święto Pieczonego Ziemniaka**” (18.09.) – impreza rokrocznie organizowana w Wysokiej Strzyżowskiej. Na przybyłych duże wrażenie zrobiła różnorodność potraw z ziemniaka – warzywa tak bardzo pospolitego i często niedoceniaonego.

Święto ziemniaka w Wysokiej Strzyżowskiej

***

W tym samym czasie na sportowo bawiono się w Krościenku Wyżnym podczas „**Biegu na pożegnanie lata**” połączonym z **I Konkuresem Kulinarnym „Pierogi na różne sposoby”**. Na aktywny wypoczynek połączony z jadłem regionalnym zdecydowało się blisko 300 osób.

PAŹDZIERNIK

Obchody Dni św. Michała – patrona Strzyżowa odbyły się (2.10.) obfitowały w liczne występy artystyczne i atrakcje dla przybyłych mieszkańców. Imprezie towarzyszyły też zorganizowane zawody OSP.

***

„**Gminny Dzień Seniora**” (16.10.) tym razem odbył się w Zawadce. W trakcie imprezy kulturalno-promocyjnej z programem artystycznym wystąpiły dzieci i młodzież szkolna. Można było też posłuchać występu artystów ludowych.

***

Październik zakończono na sportowo udziałem w „**Turnieju Tenisa Stołowego dla osób niepełnosprawnych**” (16.10.). Inicjatorem zmagania sportowych był Gminny Międzyszkolny Klub Sportowy „Strzelec” z Frysztaka.

LISTOPAD

Tradycyjną „**Biesiadę Andrzejkową**” (19.11.) zorganizowało KGW z Gminy Wojaszówka. Podczas imprezy nie zabrakło tradycyjnego lania wosku i innych wróżb.

***

Tymczasem **27.11.** Towarzystwo Sportowe Pro Familia zorganizowało imprezę sportowo-rekreacyjną w ramach projektu „Aktywność ruchowa w promocji zdrowia rodziny” pt. „**Międzynarodowy Rodzinny Turniej Niepodległości w piłce siatkowej**”.

***

O innych imprezach, m.in. o promocji najnowszych wydawnictw LGD, czytaj na stronie 14.

Podczas niemal wszystkich imprez prowadzona była aktywna promocja działań LGD poprzez zorganizowanie stoiska informacyjno-promocyjnego oraz prowadzenie konkursów nt. wiedzy o LGD i UE, w których uczestnicy otrzymywali cenne nagrody, upominki lub gadżety.

„Kolorowych jarmarków!” czyli...

III Podkarpackie Targi LGD

Miała rację Maryla Rodowicz śpiewając słowa popularnej do dziś piosenki, „... że najbardziej mi żal: kolorowych jarmarków, blaszanych zegarków...” W naturze Polaków trwa i pewnie wciąż będzie trwało zamiłowanie i tęsknota za folklorem. Pewnie dlatego ogromnym zainteresowaniem cieszą się imprezy, podczas których jest prezentowany ten pełnowartościowy folklor przez duże „F”. Taką imprezą właśnie są Targi Lokalnych Grup Działania, które w tym roku odbyły się po raz trzeci.

ANDRZEJ ŁAPKOWSKI

10 września br. do Rzeszowa pod trzy olbrzymie namioty zjechało się ponad 20 reprezentacji grup działania z całego województwa. Przywieźli ze sobą tradycyjne potrawy, nalewki, wyroby rzemieślnicze – począwszy od bibuły i słomy kończąc na dziełach garncarzy i kowali. Do tego śpiew kapel i zespołów ludowych w tradycyjnych strojach. Co najważniejsze, przywieźli ze sobą klimat polskiej wsi i ogrom energii tętniącej w poszczególnych zakątkach Podkarpacia.

Fot. Andrzej Łapkowski

Nasza reprezentacja

Podczas tegorocznych Targów naszą LGD reprezentowała gmina Wiśniowa w postaci Koła Gospodyń Wiejskich z Oparówki oraz przy wsparciu Ośrodka Kultury z tejże miejscowości. Ekipę reprezentacyjną wzmocnił znany strzyżowski pszczelarz Bogdan Gwiszcz prezentując zdrowe i sprawdzone produkty z własnej pasieki. Dodatkową ozdobą były obrazy autorstwa Józefa Fran-

czaka. Kształt i klimat stoisku nadała Maria Raś, instruktor z OK w Wiśniowej. Na stoisku znalazły się też tradycyjne ręczne wyroby z bibuły i słomy - rękodzieło gospodyń wiejskich z Wysokiej Strzyżowskiej. Prezentacja odbyła się przy akompaniamencie kapeli biesiadno-podwórkowej z Wiśniowej.

Stoisko zostało urządzone w klimacie zagrody wiejskiej: płotki z kogucikami i glinianymi garnkami, regały z wyrobami szydełkowymi, nie zabrakło też materiałów i gadżetów reklamowych promujących działalność LGD oraz wszystkie gminy z naszego obszaru. Dużym zainteresowaniem cieszyła się ręcznie zrobiona drewniana makieta kościółka.

Smakowite potrawy

Panie z KGW stanęły na wysokości zadania i przygotowały wyśmienite potrawy, które przypadły do gustu nie tylko członkom komisji oceniającej, ale także wszystkim zwiedzającym. Warto dodać, że jedna z nich – kluski z banią – szczególnie przypadła do gustu Podkarpackiemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, który postanowił ją wyróżnić dyplomem.

***

Na stronie obok podajemy kilka wybranych przepisów na wyśmienite potrawy, które były prezentowane przez KGW z Oparówki podczas tegorocznych III Targów LGD.

ZUPA DYNIOWA

Składniki:

- 70 dag dyni
- 1 litr mleka
- 30 dag mąki
- 2 jajka
- sól do smaku

Wykonanie:

Ocieramy dynię, kroimy w paski i zagotowujemy z mlekiem, gdy jest już miękka rozdrabniamy. Z mąki, jajek i soli zagniatamy twarde ciasto i „szarpiemy” kluseczki. Zagotowujemy z mlekiem i dynią.

***

PIEROGI „BIDULE”

Składniki:

- 1 kg mąki
- 2 jajka
- 3 kg ziemniaków
- 7 łyżek mąki na zasmażkę
- 1 cebula
- pieprz ziółowy
- masło
- sól

Wykonanie:

Ciasto: Z mąki, jajek, ciepłej wody i soli zagniatamy ciasto, walcujemy i wykrawamy szklanką krążki.

Farsz: Ziemniaki gotujemy i mielimy. 7 łyżek mąki rumienimy na patelni a potem studzimy i dodajemy do ziemniaków. Cebulę smażymy na maśle i również dodajemy do masy ziemniaczanej, solimy i pieprzymy do smaku, dodajemy 1 łyżeczkę przyprawy „maggi”.

Lepimy pierogi, wrzucamy do wrzącej wody i gotujemy 3-5 minut. Przed podaniem polewamy masłem lub stopioną słoniną.

***

PIERNIK STARODAWNY

Składniki:

- 3 szklanki mąki
- 1 szklanka cukru
- 1 szklanka miodu sztucznego
- 1 szklanka oleju
- 4 torebki herbaty ekspresowej (zalewamy 1 szklanką wrzątku)
- przyprawa do piernika
- 2 łyżeczki sody
- 1 łyżeczka proszku do pieczenia

Wykonanie:

Białka ubijamy, dodajemy cukier, żółtka, olej, miód, herbatę, na końcu mąkę wymieszaną proszkiem do pieczenia, sodą i przyprawą do piernika. Wszystko dokładnie mieszamy, wylewamy na blaszkę i pieczemy około 30 minut.

WYTNIJ I ZACHOWAJ!

Nowości wydawnicze

Promocja LGD poprzez książkę

Aż dwie publikacje historyczne ujrzały w tym roku światło dzienne dzięki zaangażowaniu środków unijnych z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Osi 4 LEADER Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013. Publikacje wydane przez Stowarzyszenie Czarnorzecko-Strzyżowska Lokalna Grupa Działania mają na celu zachowanie dziedzictwa kulturowego i historycznego, a poprzez to promocję obszaru objętego LSR.

ANNA BĘŁCH, ANDRZEJ ŁAPKOWSKI

Pierwsza książka autorstwa Adama Kluski nosi tytuł „100 lat szkolnictwa i oświaty na terenie obecnej wsi Glinik Zaborowski 1911-1939-1945-2011”, druga zaś jest drukiem „Pamiętnika Felixa Urbańskiego”, XIX-wiecznego właściciela Komborni. Obydwa wydania są bezpłatne i są dystrybuowane wśród mieszkańców i sympatyków LGD.

Dostojna jubilatka...

... czyli 100 lat Szkoły Podstawowej w Gliniku Zaborowskim. 10 września br. odbyły się uroczystości upamiętniające właśnie tę datę. Uroczystości rozpoczęła msza święta, podczas której dokonano poświęcenia sztandaru szkoły oraz Tablicy Pamiątkowej upamiętniającej ofiary I i II wojny światowej pochodzące z terenu Glinika Zaborowskiego.

Następnie program artystyczny, przygotowany przez młodzież glinicką, połączył historię placówki ze współczesnością. Dlatego też nie przypadkowo z tej okazji odbyła się promocja książki Adama Kluski. Wydana w 400 egzemplarzach pozycja cieszyła się ogromnym zainteresowaniem mieszkańców Glinika Zaborowskiego oraz społeczności szkolnej, gdyż zniknęła ze stoiska w błyskawicznym tempie.

Dom Kultury „Sokół” w Strzyżowie na tą okazję przygotował konkurs na „Najsmaczniejszą potrawę z wołowiny” w ramach programu pilotażowego służącego promocji spożywania wołowiny. Na zakończenie uroczystości odbył się festyn na placu szkolnym dla wszystkich przybyłych gości.

Szkoła, która przeszła wiele zmian związanych z historią i reformą oświaty po dziś dzień stanowi ważny element życia społeczności lokalnej. Jubileusz stulecia z pewnością na długo zapisze się w pamięci mieszkańców i uczestników tego wydarzenia.

Fot. Anna Bełch, Andrzej Łapkowski

„... ze świata do Komborni”

Ta parafraza tytułu książki „Z Komborni w świat” autorstwa znanego krakowskiego naukowca Stanisława Pigonia, pochodzącego nota bene z Komborni, nie przypadkowo stała się mottem do uroczystości związanych z promocją publikacji bezpośrednio związanej z tym miejscem.

W codziennym życiu dawnych dworów nie było zdarzeń radośniej wyczekiwanym nad przybycie Gości „ze świata”. Dla przybyłych zaś dwór jawił się jako spokojny i bezpieczny mikroświat stwarzający optymalne warunki do pracy, wypoczynku i celebrowania spotkań towarzyskich. Tak właśnie stało się i podczas promocji książki „Pamiętnik Felixa Urbańskiego”, właściciela Dworu Komborni w latach 1837-1850.

W trakcie tego spotkania Katarzyna Hamela, autorka opracowania niepublikowanego dotąd pamiętnika, przedstawiła prezentację opierającą się o historię rodu Urbańskich, a zwłaszcza na zapiskach Felixa Urbańskiego, ukazując świat i zmienność ludzkich losów niegdyśszych mieszkańców tego domu oraz odbyła wraz z przybyłymi gośćmi podróż historyczną przez dzieje Dworu Komborni.

Wieczór uświetniły również dźwięki muzyki, wydobywające się z zabytkowego fortepianu, która tak jak niegdyś rozbrzmiewała i zachwycała mieszkańców minionych epok. Zaś zacna tradycyjna kuchnia pozwoliła poczuć prawdziwy smak staropolskiej gościnności.

Z życia obszaru LSR

Reaktywacja tradycji ludowych

Zespół Pieśni i Tańca „Twierdzenie” z Twierdzy w gminie Frysztak i Zespół „Żarnowiaczy” z Żarnowej w gminie Strzyżów znów zachwycają swoimi występami. W ostatnim czasie na terenie działania naszego LGD doszło do reaktywacji dwóch ludowych zespołów śpiewaczych. To oznacza, że moda na tradycje ludowe nie przemija. O tym, że jest to folklor o odpowiednim poziomie przekonaliśmy się osobiście, gdyż mieliśmy okazję do obejrzenia ich występów podczas kilku imprez.

Fot. Andrzej Łapkowski

Zespół Pieśni i Tańca „Twierdzenie” powstał, w 1951 r. przy Wiejskim Domu Kultury w Twierdzy. Na początku zespół liczył 35 osób w chórze, 16 w zespole tanecznym i 7 w kapeli. W latach 50. XX wieku Zespół był wizytówką Frysztaka – występując w ogólnopolskich imprezach w Poznaniu, Olsztynie, Wrocławiu.

Wiele sukcesów

Na swym koncercie ma m.in.: I miejsce w Ogólnopolskim Przeglądzie Zespołów Folklorystycznych w Warszawie, udział w Centralnych Dożynkach w Lublinie, Szczecinie, Poznaniu, Krakowie oraz w Światowym Festiwalu Młodzieży w Berlinie i Moskwie. W Ogólnopolskim Przeglądzie Zespołów Pieśni i Tańca w Olsztynie zespół zajął I miejsce i przywiózł w nagrodę radio „Pionier”. Jak znacząca to była nagroda mogą powiedzieć młodym tylko uczestnicy tamtych wydarzeń.

Uklon wobec przeszłości

„Twierdzenie” przymierzani byli do upamiętnienia na wzór zespołu „Mazowsze” ale ze względu na małą bazę lokalową zrezygnowano z tego projektu. Około roku 1960 zespół przestał istnieć, ale ile dobrego wniósł w życie wsi Twierdza i całej gminy wiemy z historii.

W 2009 r. z inicjatywy Stowarzyszenia Rozwoju i Promocji Wsi Twierdza zrodziła się potrzeba reaktywacji zespołu pieśni i tańca „Twierdzenie” – zespołu, który w dalszym ciągu kultywowałby tradycję naszego regionu, a jednocześnie pozwalałaby w niezwykle ciekawy i twórczy sposób spędzać czas, zawierać nowe znajomości, poszerzać swoje umiejętności w dziedzinie kultury i oca-

lić od zapomnienia dorobek naszych ojców. Złożył projekt pt. „Kłaniam się Tobie przeszłości – reaktywacja zespołu Twierdzenie”, który odniósł sukces. Na początku odbyło się spotkanie nowych członków reaktywujących Zespół z żyjącymi członkami z lat 50. Zakupiono też stroje.

Systematyczna praca zespołu przynosi wiele satysfakcji. Zespół w ciągu 1 roku dał kilkanaście występów uświetniając wiele imprez o zasięgu gminnym, powiatowym, wojewódzkim i ogólnopolskim. W 2010 r. reprezentował województwo podkarpackie w ogólnopolskiej imprezie wyboru „Chłopa Roku” w Raclawicach, występował także na dożynkach w Sokołowie Małopolskim.

W 2011 r. zajął I miejsce w wojewódzkim konkursie zespołów śpiewaczych w Zabajce k. Głogowa (z udziałem 17 zespołów). Zespół działa przy Gminnym Ośrodku Kultury we Frysztaku i w obecnym składzie liczy 18 osób. Zajęcia ze śpiewu prowadzi Magdalena Wiśniowska, z muzyki Zbigniew Gierut.

Debiut po latach

Myśl reaktywacji zespołu „Żarnowiaczy” powstała w czerwcu ubiegłego roku. Jednak tak naprawdę pomysł został zrealizowany dopiero w roku bieżącym. Obecnie w jego skład wchodzi tancerze i śpiewacy stanowiący poprzedni skład Zespołu Pieśni Tańca „Żarnowiaczy”. Zespół liczy 9 osób w składzie: Krzysztof Piękoś – śpiew i akordeon, Jan Długosz – śpiew, Zbigniew Hajduk, Bronisław Lechowicz, Adam Pęczak (założyciel i instruktor ZPiT „Żarnowiaczy i Mali Żarnowiaczy”), Maria Typrowicz, Janina Piękoś, Janina Janusz, Alicja Szlachta.

Swoją debiut po latach Zespół miał 18 września 2011 r. w Wysokiej Strzyżowskiej, gdzie na zaproszenie zaprzyjaźnionego Koła Gospodyń Wiejskich dał swój pierwszy po latach występ. Publiczność była zachwycona, co wyraziła gromkimi brawami.

W repertuarze Zespołu znajdują się nie tylko tradycyjne ludowe przyśpiewki lecz także regionalne pieśni historycznie związane ze swoją miejscowością. Kolejny raz miłośnicy występów ludowych w wykonaniu „Żarnowiaczków” mogli obejrzeć podczas występu 19 listopada br. w Dobrzechowie na imprezie pt. „Wieczoru Pieśni Patriotycznej i nie tylko...”

Ze swej strony gratulujemy artystom dotychczasowego dorobku i życzymy kolejnych sukcesów!

Zebrał Andrzej Łapkowski

Ułatwienie dla beneficjentów „Małych projektów” Nowy formularz wniosku

W celu ułatwienia przygotowania wniosków o przyznanie pomocy został opracowany aktywny formularz wniosku w wersji 4z w formacie .pdf na działanie „Małe projekty”. Nowy aktywny formularz wniosku o przyznanie pomocy wraz z instrukcją jest dostępny do pobrania od lipca na stronie internetowej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Podkarpackiego Urzędu Marszałkowskiego oraz Czarnorzecko-Strzyżowskiej LGD.

ANDRZEJ ŁAPKOWSKI

W związku z udostępnieniem aktywnego formularza wniosku w formacie .pdf obowiązuje nowa wersja Instrukcji wypełniania wniosku o przyznanie pomocy w ramach działania 413 „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju” dla małych projektów, tj. operacji, które nie odpowiadają warunkom przyznania pomocy w ramach działań Osi 3, ale przyczyniają się do osiągnięcia celów tej Osi, objętego PROW 2007-2013 (IW-1 413 MP w wersji 4z z dnia 27.06.2011 r.). Dokonane zmiany zostały wyróżnione kolorem niebieskim.

skim. Kolor żółty dotyczy zmian wprowadzonych do instrukcji z 12.05.2011 r.

Aktywny formularz wniosku posiada szereg funkcjonalności pozwalających na prawidłowe jego wypełnienie oraz umożliwia import danych do systemu OFSA wspomagającego pracę Urzędu Marszałkowskiego.

Spore ułatwienia

Kilka słów o nowym wniosku. Ci beneficjenci, którzy składali wnioski w naszym ostatnim naborze, już się przekonali o zaletach nowego formularza. Podpowiedzi otrzymujemy już po wypełnieniu początkowych rubryk czyli „Rodzaj wnioskodawcy”, gdyż następne pola, które należy wypełnić zaczynają się podświetlać odpowiednio na kolor czerwony (konieczne do wypełnienia) oraz niebieski (zalecany do wypełnienia).

Warta uwagi jest rubryka rozdziału IV „Plan finansowy operacji” w rubrykach od 20 do 25 należy wpisać kwoty dofinansowania dotychczasowych wniosków. Wówczas automatycznie zostanie pozostawiony limit pomocy do końca okresu programowania, jak też wnioskowana kwota pomocy w danym wniosku. Przydatne podpowiedzi są też przy załącznikach.

Istotnym jest fakt, że przy zamykaniu programu automatycznie pojawia się komunikat, które pola nie zostały wypełnione. Jest to uciążliwe kiedy zamykamy formularz, żeby np. zrobić przerwę. Ale niezwykle przydatne kiedy system nie pozwoli nam wydrukować niekompletnego wniosku i tym samym pozabawi nas kłopotów.

Wniosek na CD

Warto pamiętać, że wprowadzone zmiany zobowiązują beneficjentów, aby wraz z wersją papierową wniosku o przyznanie pomocy (wydrukowana wersja aktywnego formularza), złożyć jego wersję elektroniczną na nośniku danych (zalecane jest przekazywanie wniosku na płycie CD/DVD), co wpłynie na usprawnienie obsługi wniosku. Na ww. nośniku danych powinien znajdować się wyłącznie plik zawierający wniosek w formacie .PDF.

W celu prawidłowej obsługi aktywnego formularza wniosku konieczne jest używanie programu Acrobat Reader, wersja 9.3 lub nowsza. Wersje te są dostępne na stronie www.adobe.com.

Nowy formularz „podpowiada”, jakie pola musi wypełnić wnioskodawca

II. IDENTYFIKACJA WNIOSKODAWCY (WYPEŁNIA WNIOSKODAWCA)

5. NUMER IDENTYFIKACYJNY 5.1 5.2 (wypełnia UM)

6. RODZAJ WNIOSKODAWCY

6.1 Osoba fizyczna 6.2 Osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą

6.3 Organizacja pozarządowa 6.4 Jednostka organizacyjna związku wyznaniowego i kościoła

6.5 Jednostka samorządu terytorialnego 6.6 Inny podmiot

7. DANE IDENTYFIKACYJNE WNIOSKODAWCY

7.1 Nazwa/Nazwisko

7.2 Pierwsze imię 7.3 Drugie imię

7.4 Obywatelstwo, kod kraju 7.5 Płeć: Kobieta Mężczyzna

7.6 PESEL

7.7 Numer NIP

7.8 Seria i numer dokumentu tożsamości

7.9 Numer w KRS / Numer w rejestrze prowadzonym przez właściwy organ

7.10 REGON

7.11 Numer PKD

Jakie błędy popełniamy we wnioskach o przyznanie pomocy na „Małe projekty”?

Duży wachlarz beneficjentów i szeroki zakres pomocy małych projektów sprawia, że jest to najbardziej popularne działanie osi 4 LEADER PROW na lata 2007-2013. Wnioski, które składane są w naszej LGD zawierają jednak często błędy popełniane zarówno na etapie planowania operacji, jak i w chwili ich opracowywania. Warto zapoznać się z najczęściej występującymi błędami aby uniknąć ich popełniania w przyszłości.

Na podstawie dotychczasowych doświadczeń można stwierdzić, że najczęściej jednostka weryfikująca wnioski zwraca uwagę na następujące sprawy:

- Zdarza się, że **zaplanowany przez wnioskodawcę projekt nie stanowi zamkniętej całości. Operacja jest wtedy sztucznie dzielona na etapy w celu uzyskania większej pomocy finansowej.** Może mieć to miejsce w szczególności jeśli kolejne etapy zadania (np. remontu jakiegoś obiektu) są rozpisane jako odrębne małe projekty – zwłaszcza w przypadku, gdy całość prac jest objęta jednym pozwoleniem na budowę, jednym kosztorysem lub wykonywana jest jako ciąg zadań, przez tego samego wykonawcę, na zlecenia tego samego inwestora, w tym samym miejscu. Na sztuczne dzielenie operacji wskazywać może też ścisła współzależność dwóch lub więcej projektów i brak uzasadnienia dla jednego z nich w przypadku niewykonania drugiego lub pozostałych (np.: jeden projekt dotyczy eliminacji zaś drugi- finału turnieju piłki nożnej lub jeden projekt dotyczy opracowania materiałów informacyjnych drugi- ich wydania)
- **Zakupy wykazane we wniosku mają być niezbędne i racjonalne.** Przykładowo organizacja imprezy (czy przedsięwzięć edukacyjnych) nie powinna stanowić uzasadnienia do wykonania zadań inwestycyjnych lub zakupów towarzyszących tej imprezie. Projekty nie dotyczące bezpośrednio inwestycji nie dają podstawy do nakładów inwestycyjnych.

Przykłady

- nie kupujemy projektora multimedialnego, laptopa czy aparatu fotograficznego na potrzeby krótkiego szkolenia/warsztatów,
- nie kupujemy stołów do gry na potrzeby turnieju tenisa stołowego,
- nie kupujemy kompletów strojów ludowych na imprezę folklorystyczną,
- nie remontujemy świetlic na potrzeby szkolenia,
- nie budujemy boiska na potrzeby zawodów sportowych,
- nie kupujemy drukarki do wydrukowania folderów, materiałów na szkolenie.

Zakup jest dopuszczalny jedynie jeśli koszt najmu lub dzierżawy (urządzenia, sprzętu) przekracza koszt zakupu.

- Należy pamiętać, że weryfikacja wniosku obejmuje również sprawdzenie, czy koszty kwalifikowalne poszczególnych zadań wchodzących w skład operacji odpowiadają cenom rynkowym i zostały właściwie uzasadnione:
  - Ocena dotyczy sprawdzenia, czy koszty kwalifikowalne odzwierciedlają rzeczywiste, średnie oraz aktualne ceny dostaw lub usług.
  - Jeśli planowane koszty różnią się o 10% od wartości rynkowych w Opisie operacji powinno zostać zamieszczone uzasadnienie dla zakładanych wyższych lub niższych wartości.
  - W celu zweryfikowania poziomu kosztów planowanych do ponie-

Fot. Andrzej Łapkowski

sienia na realizację operacji powinno się je odnieść do średnich cen towarów/ usług o podobnej jakości/ zakresie w danym rejonie (w dostępnych bazach cenowych, jak: informatory, katalogi, Internet, czy uzyskać telefonicznie od wytwórców i dealerów itd.)

- Weryfikacja planowanych do poniesieni kosztów związanych z zakupami urządzeń lub sprzętu obejmuje również ich parametry. Dodatkowym elementem podlegającym szczegółowej weryfikacji są mierniki rzeczowe (ilość / liczba).
- Ważne jest, aby we wniosku o przyznanie pomocy istniała wyraźna zależność: **Opis operacji = zakres operacji i cele operacji.**
- **Kwalifikowalność kosztów rozpatrywana jest wyłącznie w odniesieniu do potrzeb operacji opisanych we wniosku o przyznanie pomocy.** Oznacza to, że cykliczność organizacji imprez, które nie są częścią małego projektu, nie dają podstawy do uznania wydatku za kwalifikowalny.
- **Zakup rzeczy używanych ogranicza się w małych projektach do zakupu eksponatów do izb pamięci i muzeów.** Rzeczy te muszą być wpisane do rejestru zabytków ruchomych (zaświadczenie od Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków) i powinny posiadać opinię rzeczoznawcy określającą ich wartość rynkową.
- **Jeżeli wnioskodawca nie jest płatnikiem VAT-u i nie ma możliwości odzyskania poniesionego podatku VAT** w działaniu małe projekty, powinien w oświadczeniu (załącznik do wniosku) zaznaczyć, że „nie figuruje w ewidencji podatników podatku VAT i nie może odzyskać tego podatku” np. na podst. art. 88 ust. 4 Ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług, patrz: Dz.U. nr 54 poz. 535 z późn. zm.”.
- Podczas realizacji operacji pamiętajmy, że **wszystkie płatności których wartość bez względu na liczbę wynikających z niej płatności, przekracza 1 tys. zł dokonujemy w formie bezgotówkowej.**

Powyższe przykłady mają zachęcić opracowujących wnioski z działania małe projekty do głębszej analizy operacji i weryfikacji ich z obowiązującym stanem prawnym. Staranne przygotowanie projektu – bez uchybień – skraca czas weryfikacji wniosku oraz prowadzi do szybkiego podpisania umowy o przyznaniu pomocy finansowej na realizację projektu.

Opracował Damian Kut

Wymiana doświadczeniem Wizyta na Słowacji

Pod koniec lipca br. na zaproszenie słowackich kolegów z tamtejszych Lokalnych Grup Działania delegacja ze Strzyżowa odwiedzi Koszyce. Andrzej Łapkowski – kierownik biura oraz Damian Kut – specjalista ds. PROW wzięli udział w dwudniowej konferencji poświęconej omówieniu ewentualnego partnerstwa pomiędzy LGD z Polski, Słowacji i Węgier.

Na konferencji przedstawiona została prezentacja omawiająca działalność Czarnorzecko-Strzyżowskiej LGD. Zagranicznym kolegom, zwłaszcza Słowakom, najbardziej spodobał się polski folklor, czyli imprezy kulturalno-promocyjne wykorzystujące elementy tradycyjnego jadła, obrządków, tańca i śpiewu. Pojawiła się myśl, aby w przyszłości zorganizować podobne, wspólne imprezy po obu stronach granicy.

Wizyta ta była doskonałą okazją do konfrontacji szczegółów dotyczących funkcjonowania grup działania w innych krajach

Fot. Archiwum

europiejskich. Generalnie zasady działania w ramach inicjatywy LEADER są bardzo zbliżone. Zasadniczą wspólną bolączką są jednak ciągle zmieniające się i zawile przepisy prawne, które stają się prawdziwą piętą Achillesa dla przeciętnego beneficjenta. To z kolei powoduje zniechęcenie do sięgania po fundusze unijne w ramach PROW.

W tej sytuacji ciężar przekonania i poinformowania społeczności lokalnych spada na ramiona lokalnych grup. Na szczęście osoby w nich działające po obu stronach granicy są przekonane, że działając wspólnie można wiele osiągnąć i nie warto poddawać się napotykanym problemom. Przecież liderzy zawsze powinni iść do przodu. **lap**

W oczekiwaniu na zbliżające się Święta Bożego Narodzenia i Nowy Rok, pełni nadziei spoglądamy w przyszłość.

Nadchodzący okres niesie ze sobą wiele radości oraz refleksji dotyczących minionego okresu i planów na Nowy Rok,

W tych wyjątkowych dniach chcemy życzyć naszym partnerom, sympatykom, beneficjentom i współpracownikom wszystkiego, co najlepsze i najprzyjemniejsze, rodzinnej atmosfery, szczęścia osobistego, pogody ducha, wiele zadowolenia i sukcesów z podjętych wyzwań. Niech ten szczególny okres będzie czasem zadumy, wyciszenia, wypoczynku i prawdziwej radości. Niech radość i pokój Świąt Bożego Narodzenia towarzyszy wszystkim przez cały Nowy Rok,

*W imieniu Zarządu i Biura Stowarzyszenia
Czarnorzecko-Strzyżowska Lokalna Grupa Działania*

życzą

*Jerzy Moskwa – Prezes Zarządu
Andrzej Łapkowski – Kierownik Biura*

Wydawca:

Biuro Stowarzyszenia Czarnorzecko-Strzyżowska Lokalna Grupa Działania,
ul. Przedeławczyka 5, 38-100 Strzyżów, tel. (17) 276 46 03

Redaktor naczelny: Andrzej Łapkowski

Redaktor prowadzący wydanie: Andrzej Łapkowski

Kolegium redakcyjne: Jerzy Moskwa, Anna Belch, Damian Kut

Skład: Tomasz Świętoniowski

Druk: „Reklamex” Rzeszów

Kontakt: kierownik@lgdleader.itl.pl

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania i adiustacji publikowanych tekstów oraz korespondencji, a także opatrywania ich własnymi tytułami.

Nakład: 800 egzemplarzy
EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
Europa inwestująca w obszary wiejskie
Publikacja bezpłatna, współfinansowana ze środków Unii Europejskiej
w ramach Osi 4 LEADER

Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013
Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013
Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi
ISSN 2084-1620

ELŻBIETA MUSIAŁ:

Piękno ogrodu o każdej porze roku, gdzie latem królują lilijowce, a jesienią wrzosy.

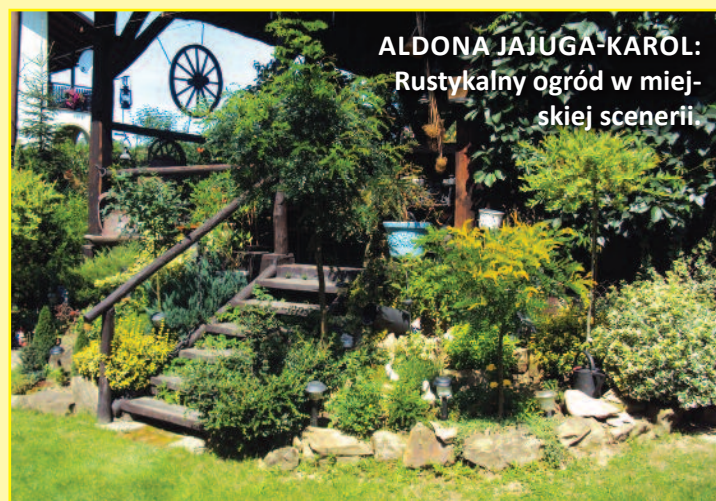
„NAJPIĘKNIEJSZY OGRÓD PRZYDOMOWY”

HALINA TUROŃ:
Rodzinny ogród, który zachwyca 200 gatunkami roślin.

JADWIGA MAJCHER:
Różnorodność roślin rabatowych i doniczkowych.

ALDONA JAJUGA-KARÓL:
Rustykalny ogród w miejskiej scenerii.

KATARZYNA HAŁAS:
Tradycyjna roślinność
w nowoczesnej formie.

MAŁGORZATA KSIĄŻEK:
Pomysłowość, różnorodność roślin i form archi-
tektury ogrodowej.

RENATA TOKARSKA-FORTUNA:
Wykorzystanie naturalnego poło-
żenia terenu, wzbogacone liczną
architekturą ogrodową oraz tradi-
cyjną roślinnością w pomysłowych
formach.

MARIA KĘPA:
Otoczenie, w którym dominują skalniaki,
kłomby kwiatowe i oczka wodne.

VIOLETTA I ANDRZEJ WIETECHA:
Ukryte piękno roślin pod kilkudziesięcioletnim
dębem

